

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -11- 09	
Dnr	Rnr

1 (1)
[Handwritten signature]
KS2015/27

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-10-05

Kommunstyrelsens kontor

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende e-delegationens slutbetänkande "En förvaltning som håller ihop"

Dnr: KS 15/273

Sammanfattning av ärendet

Södertälje kommun har beretts möjlighet att avge yttrande avseende e-delegationens slutbetänkande "En förvaltning som håller ihop" SOU 2015:66. Ett förslag till yttrande har utarbetats som kommunstyrelsen föreslås anta.

Sammanfattningsvis innehåller yttrandet följande punkter:

- Södertälje kommun ställer sig positivt till slutsatserna i e-delegationens slutbetänkande
- Södertälje kommun anser att det är viktigt att kommunernas perspektiv tas med i arbetet framåt genom ett tydligare uppdrag att låta Sveriges Kommuner och Landsting, liksom regioner/kommunförbund får en tydlig roll i den framtida utvecklingen.
- Södertälje kommun anser att juridiska frågor när det gäller gemensamma tjänster, tjänsteköp och delande av information bör utredas vidare. Det är viktigt att sekretess och personlig integritet tas i beaktande när olika myndigheter arbetar tillsammans och utbyter data, men också att ett berättigat utbyte av information underlättas.

Kommunstyrelsens kontor vill också i detta sammanhang föreslå att kommunens egen interna verksamhetsplanering ska inkludera målbilden så att e-tjänster och moderna interna processer drar nytta av digitaliseringens möjligheter för att på så sätt kunna bidra till att bibehålla välfärden inom de ekonomiskaramar som finns.

Kommunstyrelsen föreslås också ge kommunstyrelsens kontor i uppdrag att utreda ett gemensamt ärende- och processhanteringsverktyg för hela Södertälje kommunkoncern.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse den 5 oktober 2015

Förslag till yttrande

Sammanfattning av E-delegationens slutbetänkande "En förvaltning som håller ihop" SOU 2015:66

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Slutbetänkandet i sig ger inga ekonomiska konsekvenser för kommunen. Men för att ta steget och klara omställningen av den kommunala förvaltningen kommer investeringar och kompetensutveckling att behövas. Detta är dock en grundförutsättning för att kommunen ska klara sitt uppdrag att ge service och tjänster till medborgarna i framtiden. Att ta steget och bli en modern, digitaliserad förvaltning är en grundförutsättning för att kunna bibehålla välfärden i framtiden. På sikt behöver Södertälje kommun modernisera och digitalisera interna processer och informationsflöden, bl.a. genom införande av ett gemensamt kommun- och koncernövergripande digitalt ärende- och processhanteringsverktyg. Detta bör kommunledningskontoret få i uppdrag att utreda.

Kommunstyrelsens kontors förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen antar kommunstyrelsens kontors förslag till yttrande och överlämnar detta till Näringsdepartementet som Södertälje kommuns yttrande.
2. Målbilden i slutbetänkandet "Så enkelt som möjligt för så många som möjligt" ska tas med som en del i Södertälje kommuns framtida interna verksamhetsplanering, där e-tjänster och moderniserade interna processer som drar nytta av digitaliseringens möjligheter är centralt för att i framtiden kunna bibehålla välfärden inom de ekonomiska ramar som finns.
3. Kommunstyrelsens kontor ges i uppdrag att utreda ett gemensamt ärende- och processhanteringsverktyg för hela Södertälje kommuns kommunkoncern.

Martin Andrae

Stadsdirektör

Johan Bergqvist

IT-strateg

Handläggare: Johan Bergqvist
IT-strateg
Stadsdirektörens stab
Telefon (direkt): 08-52 30 16 92
E-post: johan.bergqvist@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Näringsdepartementet
Akten

YTTRANDE
2015-10-05
Kommunstyrelsen

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Södertälje kommuns yttrande över slutbetänkandet En kommunallag för framtiden (SOU 2015:24)

Det är välkommet och positivt att slutbetänkandet lyfter frågan om ökad samverkan och inte minst ökade möjligheter att utbyta information mellan myndigheter. Här är det av största vikt att det kommunala perspektivet lyfts tydligare då en stor del av medborgarnas interaktioner i första hand sker med kommunen. Om informationsutbyte och processer kan underlättas så skulle detta ge stora möjligheter till både bättre service utifrån medborgarnas behov och till en snabbare, effektivare och mer rättsäker handläggning.

Sveriges Kommuner och Landsting är den part som pekas ut för samverkan med olika myndigheter i betänkandet, och det är mycket positivt om SKL kan få en tydligare roll. Även regioner och regionala kommunförbund bör få en viktig roll i det framtida arbetet. Framtagandet av de regionala digitala agendorna är exempel på hur man i många län utifrån sina unika förutsättningar bidrar till att sätta ramarna på regional nivå genom samverkan mellan region/kommunförbund, landsting och länsstyrelse.

Det är ur ett kommunalt perspektiv också viktigt att en gemensam målbild tas fram i samverkan med SKL där möjligheter och vinster pekas ut. Detta ger en mer konkret och handfast handledning i hur man går vidare på det kommunala området. Det är viktigt att digitaliseringen i kommunerna inte har e-tjänster riktade mot medborgare och företag som sin målbild, utan det handlar också om att låta digitaliseringens möjligheter ta plats och bidra till verksamhetsutveckling. De stora vinsterna och en förutsättning för att kommunerna ska kunna bibehålla en god service och svara för de tjänster medborgarna förväntar sig är att vi börjar arbeta på allvar med att förändra våra interna administrativa processer och informationsflöden. Här finns stora utmaningar men också möjligheter. Att ta tillvara dessa möjligheter kommer att vara en förutsättning för att kommunerna ska klara utvecklingen till en tidsenlig, modernt organiserad kommun.

De frågor som gäller juridik och sekretess när det gäller användning av information och tjänster över myndighetsgränser behöver på sikt ses över för att möjliggöra en effektiv e-förvaltning, samtidigt som skydd för sekretess och personlig integritet kan bibehållas.

Boel Godner

Kommunstyrelsens ordförande

En förvaltning som håller ihop

Slutbetänkande av E-delegationen

Stockholm 2015

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2015:66

Sammanfattning

E-delegationen har i snart sex år drivit på den förvaltningsgemensamma utvecklingen för att skapa förutsättningar att nå regeringens övergripande mål för e-förvaltningen.¹ För att kunna utveckla kvalitativa sammanhållna e-tjänster med hög användningsgrad är det viktigt att utgå från medborgarnas och företagens behov. Den svenska förvaltningen står därmed inför ett antal utmaningar för att lyckas nå målen. Offentlig sektor har hittills ofta varit fragmentarisk i sättet att utveckla e-tjänster till medborgare och företag, då myndigheter oftast utgått från det egna uppdraget och inte sett vikten av att samverka över organisationsgränser för att tillgodose medborgares och företagens behov av sammanhållna e-tjänster. En förklaring till detta kan vara att den svenska förvaltningsmodellens fördelar med att snabbt kunna ställa om till ett digitaliserat samhälle, upplevs bli problematisk när det gäller förvaltningsövergripande samverkan. Frivilligheten och självständigheten kan upplevas som hinder för samverkan.

I detta sammanhang kan det slås fast att det goda engagemanget och tilliten hos myndigheterna som byggts upp inom E-delegationen har varit en framgångsfaktor för utvecklingen av förvaltningsgemensamma e-tjänster. Statskontoret har även konstaterat att delegationen har förmått att tillvarata driv- och utvecklingskraften hos de myndigheter som ingår i delegationen.²

Sverige har tidigare varit föregångsland inom e-förvaltningsutvecklingen. De senaste årens internationella mätningar visar dock att denna position håller på att försämrats, då den offentliga

---

¹ Näringsdepartementet (2012), *Med medborgaren i centrum. Regeringens strategi för en digitalt samverkande statsförvaltning* (N2012.37). Målbild: En enklare vardag för medborgare, Öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet, Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.

² Statskontoret (2014), *Delegerad digitalisering En utvärdering av E-delegationen* (2014:12).

sektorns digitalisering har börjat halka efter. Vad detta beror på kan diskuteras men trenden är stark och går inte att bortförklara. I dag går digitaliseringen snabbare i många andra länder än i Sverige. De komparativa fördelarna av självständiga myndigheter att snabbt komma till beslut kring digitalisering är inte längre tillräckligt. Mycket av den utveckling som realiserats i andra länder bygger på gemensamma identifieringslösningar, säker infrastruktur för kommunikation, registerhantering och lagstiftning kopplad till denna samt inte minst gemensamma sammanhållna kundmöten i livshändelser. Oavsett vilka vägval som görs i den offentliga sektorn behöver samverkan mobiliseras. För detta krävs centrala inriktningsbeslut och en nationell styrning och samordning.

Förutsättningar för att nå målen för e-förvaltningsutvecklingen

Regeringen behöver fortsätta driva på en utveckling som syftar till att lösa de samverkanshinder som motverkar de övergripande målen med e-förvaltningen. Delegationen lämnar därför följande rekommendationer och ställningstaganden:

- Digitala tjänster ska, så långt det är möjligt och där det är relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med medborgare och företag. Regeringen behöver därför driva en utveckling som leder till att digitala tjänster införs som förstahandsval i offentlig sektor.
- Regeringen behöver vidta åtgärder för att möjliggöra ett avgiftsfritt informationsutbyte mellan myndigheter. Utgångspunkten ska vara att myndigheternas samlade informationsmängder ska ses som en myndighetsgemensam resurs och att lösningen ska bidra till en effektivare förvaltning.
- En långsiktigt hållbar finansieringsmodell för utveckling, förvaltning och drift av förvaltningsgemensamma lösningar är en förutsättning för att nå regeringens mål för e-förvaltningen. Därför behöver regeringen gå vidare med att utreda finansieringsmodeller enligt de överväganden som görs i Budgetpropositionen för 2015.

- Regeringen behöver stärka sin förmåga att omhänderta och driva på nödvändiga författningsändringar för att skapa bättre förutsättningar för förvaltningsgemensam e-utveckling. Det ställer krav på samverkansförmågan hos myndigheterna under regeringen, Regeringskansliet, regeringen och riksdagen. En förutsättning för detta är att regeringen förbättrar den interdepartementala samordningen av juridiska frågor.
- Det finns brister i regleringen av förutsättningarna för en effektiv e-förvaltning och ett välavvägt integritetsskydd när det gäller automatiserad behandling av uppgifter om enskilda. Det påverkar även enskildas tilltro till myndigheterna. Det är angeläget att regeringen har ett helhetsperspektiv när resultaten av tillsatta utredningar bereds.
- Det behövs en ny genomgång av regler som kräver egenhändig underskrift eller fysiska originalexemplar så att onödiga hinder mot elektroniska rutiner kan undanröjas.
- Det finns behov av att utländska medborgare ska kunna få Svensk e-legitimation eller kunna legitimera sig med en utländsk e-legitimation i svenska e-tjänster.
- Det finns kvarvarande utmaningar för elektroniskt informationsutbyte mellan socialnämnder och andra myndigheter vid handläggning av ärenden avseende försörjningsstöd. Det medför att ärenden delvis måste hanteras manuellt.
- Onödiga hinder i författningsregleringen mot elektronisk hantering av bygglov och planhantering vid informationsutbyte mellan kommuner och länsstyrelser behöver undanröjas.

Analys av sekretess vid outsourcing

Frågan om sekretess utgör hinder för outsourcing av drift till en privat utförare har uppmärksammats till följd av JO:s kritik mot en offentlig vårdgivare för att ha lämnat ut sekretesskyddade uppgifter till en privat utförare. E-delegationen har av denna anledning genomfört en förstudie. Förstudien syftar dels till att klargöra rättsläget om i vilken mån sekretess utgör ett hinder för outsourcing, dels skapa underlag för en bedömning av om det finns

anledning för delegationen att överväga författningsåtgärder inom området.

På sikt är det önskvärt att regelverket kan förtydligas i syfte att förenkla förfarandet vid utlämnande av uppgifter till en tjänsteleverantör. Delegationen bedömer dock inte att förstudien ger tillräckligt stöd för slutsatsen att behovet av författningsändringar för närvarande är så stort att delegationen borde ha initierat ett sådant arbete. Däremot kan myndigheter behöva en vägledning i dessa frågor.

E-delegationens erfarenheter

Förverkligandet av regeringens strategi har kommit att prägla E-delegationens arbete. Att utgå från medborgares och företagares behov, ofta uttryckt som livshändelser, ställer stora krav på att utveckling av tjänster sker i samverkan över organisatoriska gränser inom offentlig sektor och ofta med privata aktörer. E-delegationen har särskilt uppmärksammat kritiska framgångsfaktorer för digital samverkan och försökt skapa förutsättningar och stöd till samverkande aktörer. Delegationen har valt att förstärka möjligheten till samordning genom att fokusera på koordinering, digital samverkan och behovsdriven utveckling. Arbetet har resulterat i vägledningar och metoder för hur samverkan kan organiseras, ledas och styras, följas upp samt vilka överenskommelser eller avtal som kan behövas.

Uppföljning av E-delegationens uppdrag utifrån direktiven

I delegationens första betänkande, Strategi för myndigheternas arbete med e-förvaltning (SOU 2009:86), presenterades ett förslag till genomförandeplan. Delegationen har sammanställt uppdraget och de resultat som uppnåtts utifrån kommittédirektiven. I E-delegationens tidigare betänkanden går det att följa det arbete som gjorts genom alla år som delegationen verkat.

Ett forskarperspektiv om e-förvaltningsutveckling

Några av utmaningarna för ökad samordning och ökat samutnyttjande av tjänster är hur man kan organisera och finansiera såväl utvecklingsarbete som förvaltning av e-tjänster. Erfarenheten har visat att det blir särskilt stora utmaningar då samverkan sker över organisatoriska gränser i den offentliga sektorn. I avsnitt 6–10 finns ett forskarperspektiv om e-förvaltningsutveckling sett över en längre period som bygger på underlag från forskningsresultat. Syftet är att bidra med kunskap som kan användas för framtida utveckling och styrning av svensk e-förvaltning samt ge perspektiv på vikten av att kunna samverka.